

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١٠٢٦٨٢

واشگاه سراجان
دانشکده علوم - گروه ریاضی

پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

روش تجزیه اصلاح شده برای معادلات
انتگرال ولترا - فرد هلم غیر خطی

نگارش:

رقیه مقیمی

۱۳۸۷ / ۷ / ۲۲

استاد راهنما:

دکتر جعفر ملکی زنجانی

استاد مشاور: دکتر حسین خیری استیاری

تیر ۱۳۸۷

۱۵۲۶۸۲

دانشگاه زنجان

صورتجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

شماره: ۸۷۶۱۵۷

تاریخ: ۸۷/۴/۱۲

با تأییدات خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولی عصر (عج) جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد خانم رقیه مقیمی رشته ریاضی گرایش کاربردی تحت عنوان: روش تجزیه اصلاح شده برای معادلات ولترا فردهلم غیرخطی

در تاریخ ۸۷/۴/۱۲ با حضور هیأت محترم دوران در دانشگاه زنجان برگزار گردید و نظر هیأت داوران بشرح زیر می باشد:

قبول (با درجه عالی) امتیاز: ۱۹۳ دفاع مجدد مردود

۱- عالی (۲۰-۱۸)

۲- بسیار خوب (۹۹/۱۷-۱۶)

۳- خوب (۹۹/۱۵-۱۴)

۴- قابل قبول (۹۹/۱۳-۱۲)

عضو هیأت داوران نام و نام خانوادگی رتبه علمی امضاء

۱- استاد راهنما

دکتر جعفرملکی زنجان

استادیار

۲- استاد مشاور

دکتر حسین خیری استیار

استادیار

۳- استاد ممتحن داخلی

دکتر مجید ادیب

استادیار

۴- استاد ممتحن خارجی

دکتر قدرت عبادی

استادیار

۵- نماینده تحصیلات تکمیلی

دکتر محمد ابراهیمی

استادیار

دکتر محمدعلی اسم خانی

معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی

دانشکده علوم

۸۷/۴/۱۵

تقدیم به :

همسر مهربانم

پدر و مادر دلسوز

و

خواهر و برادر عزیزم

و

تقدیر و تشکر از اساتید بزرگوارم جناب آقای دکتر ملکی و جناب آقای دکتر خیری و تمامی اساتید و دوستانی که در طول تحصیل راهنما و مشوق بنده بوده‌اند.

فهرست مندرجات

۱	مقدمه
۳	۱ تعاریف و قضایای پیش نیاز
۳	۱.۱ تعاریف و قضایای کلی
۹	۲.۱ معادلات انتگرال
۱۳	۳.۱ تبدیل معادلات انتگرال ولترا به معادلات دیفرانسیل
۱۴	۴.۱ تبدیل مسائل مقدار اولیه به معادلات انتگرال ولترا
۱۵	۵.۱ تبدیل مسائل مقدار مرزی به معادلات انتگرال فردهلم
۱۷	۲ مروری بر روش‌های حل معادلات انتگرال
۱۷	۱.۲ روش‌های حل معادلات انتگرال خطی
۱۸	۱.۱.۲ روش‌های حل معادلات انتگرال خطی فردهلم
۲۳	۲.۱.۲ روش‌های حل معادلات انتگرال خطی ولترا
۳۰	۳.۱.۲ روش‌های حل معادلات انتگرال - دیفرانسیل خطی فردهلم
۳۲	۴.۱.۲ روش‌های حل معادلات انتگرال - دیفرانسیل خطی ولترا
۳۵	۵.۱.۲ روش‌های حل معادلات انتگرال منفرد خطی

۳۸	معادلات انتگرال غیرخطی	۲.۲
۳۹	وجود و یگانگی جواب در معادلات انتگرال	۳.۲
۳۹	نگاشت انقباض برای معادلات انتگرال فردهلم خطی	۱.۳.۲
۴۰	نگاشت انقباض برای معادلات انتگرال ولترای خطی	۲.۳.۲
۴۵	وجود جواب برای معادلات انتگرال فردهلم خطی	۳.۳.۲
۴۵	وجود جواب برای معادلات انتگرال ولترای خطی	۴.۳.۲
۴۶	وجود جواب برای معادلات انتگرال فردهلم غیرخطی	۵.۳.۲
۴۸	وجود جواب برای معادلات انتگرال ولترای غیرخطی	۶.۳.۲
۵۱	حل معادلات انتگرال ولترا - فردهلم غیرخطی با استفاده از بسط تیلور	۳
۵۲	روش حل	۱.۳
۵۷	حالت‌های خاص	۲.۳
۵۸	مثال‌ها	۳.۳
۶۳	همگرایی روش تجزیه آدومیان در معادلات انتگرال	۴
۶۳	تجزیه آدومیان در معادلات انتگرال غیرخطی	۱.۴
۶۶	فرمولی جدید برای چند جمله‌ای‌های آدومیان	۲.۴
۶۸	نتایج عددی	۳.۴
۷۱	تجزیه اصلاح یافته در حل معادلات انتگرال ولترا - فردهلم غیرخطی	۵
۷۲	تعریف و توصیف روش	۱.۵
۷۳	روش تجزیه آدومیان :	۲.۵

۷۳ روش تجزیه اصلاح یافته آدومیان	۳.۵
۷۴ حل معادله ولترا - فردهلم غیرخطی با روش اصلاح یافته	۴.۵
۷۶ مثال‌های عددی	۵.۵
۸۴		پیشنهادات
۸۵		منابع
۸۷		واژه‌نامه فارسی به انگلیسی

چکیده

در این پایان نامه ضمن آشنایی با تعریف معادلات انتگرال و انواع آن، و آشنایی با روش تجزیه آدومیان و آدومیان اصلاح یافته یک روش عددی و تحلیلی برای حل معادلات انتگرال ولترا - فردهلم غیر خطی به روش تجزیه اصلاح یافته و بسط تیلور ارائه می‌گردد.

چون حل معادلات انتگرال ولترا - فردهلم غیرخطی در حالت کلی بسیار پیچیده است و عموماً حل تحلیلی برای آن‌ها موجود نمی‌باشد، لذا در صدد یافتن روش عددی برای این گونه معادلات هستیم که استفاده از روش تجزیه آدومیان و همچنین به دست آوردن جواب به فرم سری تیلوریک روش عددی برای این گونه معادلات ارائه می‌دهد که ارائه نتایج عددی، بیان‌گر دقت آن‌هاست.

مقدمه

هر معادله به شکل $y(x) = f(x) + \int_{\alpha(x)}^{\beta(x)} F(x, t, y(t)) dt$ را یک معادله انتگرال گویند. معادلات انتگرال در خیلی از مباحث فیزیک، زیست شناسی، شیمی و مهندسی ظاهر می‌شوند. به نظر بوچرا^۱، نام معادله انتگرال توسط بوآ-ریموند^۲ در سال ۱۸۸۸ پیشنهاد شده است. هر چند که پیدایش اولین معادله انتگرال توسط آبل^۳ به رسمیت شناخته شده است. آبل در سال‌های ۱۸۲۳ تا ۱۸۲۶ مشغول بررسی معادلاتی نظیر $f(x) = \int_{\alpha}^{\infty} (x-t)^{-\alpha} f(t) dt$ $0 < \alpha < 1$ بود که در آن $f(x)$ یک تابع پیوسته و در شرط $f(\alpha) = 0$ صدق می‌کرد. همچنین نظریاتی وجود دارد که آغاز پیدایش معادله انتگرال به کارهای لاپلاس^۴ در سال ۱۷۸۲ برمی‌گردد که روی تبدیلات لاپلاس و معکوس آن‌ها مطالعه می‌کرده است. به عنوان مثال تبدیل لاپلاس تابع $f(t)$ به صورت $L(f(t)) = F(s) = \int_0^{\infty} e^{-st} f(t) dt$ ، $s > 0$ است به شرط آن که انتگرال فوق به ازای $s > 0$ همگرا باشد. در مسئله پیدا کردن تبدیل معکوس لاپلاس تابع $F(s) = \frac{1}{s^2}$ ، $s > 0$ با حل معادله انتگرال، $\frac{1}{s^2} = \int_0^{\infty} e^{-st} f(t) dt$ ، $s > 0$ مواجه می‌شویم. بنابراین به نظر می‌رسد که معادله انتگرال توسط لاپلاس شروع شده باشد. در سال ۱۸۲۰ فوریه^۵ تبدیلات فوریه را مطرح کرد که پیدا کردن تبدیل معکوس فوریه به حل معادله انتگرال منجر می‌شود. سپس در سال ۱۸۲۶ پواسن^۶ در بررسی علم مغناطیس، معادله $y(x) - \lambda \int_a^x K(x, t) y(t) dt = f(x)$ را مورد بررسی قرار داده که در آن $y(x)$ تابعی مجهول می‌باشد. در سال ۱۸۹۶ ولترا در زمینه موضوع رشد جمعیت، مسئله $y(x) - \lambda \int_a^x K(x, t) y(t) dt = f(x)$ را بررسی کرد. کمی بعد در سال ۱۹۰۰ فردهلم معادله $y(x) - \lambda \int_a^b K(x, t) y(t) dt = f(x)$ را مورد مطالعه قرار داد.

به دنبال روش‌های معمول برای حل معادلات انتگرال و دیفرانسیل، روش تجزیه آدومیان برای اولین بار در سال

Bocher^۱
Bois-Reymond^۲
Abel^۳
Laplace^۴
Fourier^۵
Poisson^۶

۱۹۸۴ توسط آدومیان^۷ ارائه شد. سپس در سال ۱۹۹۹ روش تجزیه اصلاح یافته توسط وزواز^۸ بیان شد که در این روش‌ها جواب به صورت سری ارائه می‌شود و به دلیل همگرایی سریع در مقایسه با روش‌های دیگر، در سال‌های اخیر مورد توجه گسترده‌ای قرار گرفته است. در این پایان‌نامه ابتدا در فصل اول برخی از تعاریف و قضایای پیش نیاز فصول بعد آورده شده است. در فصل دوم روش‌های حل انواع معادلات انتگرال وجود و یگانگی جواب در معادلات انتگرال خطی و غیرخطی بررسی می‌شوند. در فصل سوم معادلات ولترا - فردهلم با استفاده از بسط تیلور حل می‌شوند. در فصل چهارم روش تجزیه آدومیان معرفی و همگرایی آن بررسی می‌شود. بالاخره در فصل پنجم برای معادلات انتگرال ولترا - فردهلم با روش تجزیه آدومیان و تجزیه اصلاح یافته آدومیان به جواب می‌رسیم.

لازم به ذکر است که این پایان‌نامه بر اساس مقاله‌های [۳] و [۴] و [۱۲] تنظیم شده است و تمامی محاسبات عددی به کار رفته در این پایان‌نامه، با استفاده از نرم افزار *Matlab 7.2* صورت گرفته‌اند.

Adomian^۷

Wazwaz^۸

فصل ۱

تعاریف و قضایای پیش نیاز

۱.۱ تعاریف و قضایای کلی

تعریف ۱.۱.۱ اگر F یک میدان و V یک گروه آبدی باشد و یک ضرب عددی برای ضرب هر عضو x از F ، در هر عضو v از V تعریف شده باشد، به طوری که عضو منحصر به فرد xv از V را نتیجه دهد و به ازای هر x و y

از F و هر u و v از V داشته باشیم

$$(۱) \quad x(u+v) = xu + xv$$

$$(۲) \quad (x+y)u = xu + yu$$

$$(۳) \quad (xy)v = x(yv)$$

$$(۴) \quad ۱v = v$$

در این صورت V یک فضای برداری روی میدان F نامیده می شود.

تعریف ۲.۱.۱ اگر V یک فضای برداری روی میدان F و W زیر مجموعه ای از V باشد. آنگاه W یک زیر فضای V نامیده می شود هرگاه با اعمال تعریف شده روی V یک فضای برداری روی میدان F باشد.

قضیه ۳.۱.۱ فرض کنید V یک فضای برداری روی میدان F و W زیر مجموعه ای از V باشد. آنگاه W یک

زیرفضای V است اگر و تنها اگر دارای خواص زیر باشد

$$(۱) \text{ اگر } a, b \in W \text{ آنگاه } a + b \in W$$

$$(۲) \text{ اگر } a \in W \text{ و } \lambda \in F \text{ آنگاه } \lambda a \in W$$

تعریف ۴.۱.۱. بر روی یک فضای برداری V ، $\|\cdot\|$ ، یک تابع نرم از V به مجموعه اعداد حقیقی نامنفی است

هرگاه از سه قاعده زیر تبعیت کند

$$(۱) \text{ اگر } x \in V \text{ و } x \neq 0, \|x\| \geq 0$$

$$(۲) \text{ اگر } x \in V \text{ و } \alpha \in \mathbb{R}, \|\alpha x\| = |\alpha| \|x\|$$

$$(۳) \text{ به ازای هر } x, y \in V, \|x + y\| \leq \|x\| + \|y\|$$

فاصله بین x و y را با $d(x, y)$ نشان می‌دهیم و به صورت $d(x, y) = \|x - y\|$ تعریف می‌کنیم.

تعریف ۵.۱.۱. نرم‌های $\|\cdot\|_1$ و $\|\cdot\|_2$ و $\|\cdot\|_\infty$ برای $x = (x_1, x_2, \dots, x_n)^T$ برداری در \mathbb{R}^n ، به صورت زیر تعریف

می‌شوند.

$$\|x\|_1 = \sum_{i=1}^n |x_i|,$$

$$\|x\|_2 = \left\{ \sum_{i=1}^n |x_i|^2 \right\}^{1/2},$$

$$\|x\|_\infty = \max |x_i|, \quad 1 \leq i \leq n.$$

$\|x\|_2$ نرم اقلیدسی بردار x نامیده می‌شود که متناظر با مفهوم ذاتی طول است.

تعریف ۶.۱.۱. هرگاه $x = (x_1, x_2, \dots, x_n)^T$ و $y = (y_1, y_2, \dots, y_n)^T$ بردارهایی در \mathbb{R}^n باشند، فاصله $\|\cdot\|_2$ و

$\|\cdot\|_\infty$ بین x و y به ترتیب چنین تعریف می‌شوند

$$\|x - y\|_2 = \left\{ \sum_{i=1}^n |x_i - y_i|^2 \right\}^{1/2},$$

$$\|x - y\|_\infty = \max |x_i - y_i|, \quad 1 \leq i \leq n.$$

تعریف ۷.۱.۱ گوییم دنباله حقیقی a_n در شرط کوشی صدق می کند یا a_n یک دنباله کوشی است هر گاه در رابطه زیر صدق کند.

$$\forall \varepsilon \exists N \forall n \forall m (n, m \geq N \Rightarrow d(a_n, a_m) < \varepsilon)$$

قضیه ۸.۱.۱ در هر فضای متریک X ، هر دنباله همگرا یک دنباله کوشی است و نیز در هر فضای متریک تام X ، هر دنباله کوشی همگراست.

برهان. روش ۷. [۷]. □

تعریف ۹.۱.۱ اگر (M, d) یک فضای متریک بوده و $\hat{M} \subseteq M$ و نیز T نگاشتی به صورت $T: \hat{M} \rightarrow M$ باشد آن گاه $u_0 \in \hat{M}$ را یک نقطه ثابت گوییم هر گاه

$$T(u_0) = u_0.$$

تعریف ۱۰.۱.۱ نگاشت T ، یک نگاشت انقباضی نامیده می شود هر گاه $0 \leq \alpha < 1$ ، وجود داشته باشد به طوری که برای هر $u_1, u_2 \in \hat{M}$ داشته باشیم

$$d(T(u_1), T(u_2)) \leq \alpha d(u_1, u_2)$$

تعریف ۱۱.۱.۱ گردایه τ از زیرمجموعه های مجموعه X را یک توپولوژی در X گوییم اگر τ از سه خاصیت زیر بهره مند باشد

$$(1) \quad X \in \tau \text{ و } \emptyset \in \tau$$

$$(2) \quad \text{هر گاه به ازای } n, V_i \in \tau, i = 1, \dots, n \text{ آن گاه } V_1 \cap V_2 \cap \dots \cap V_n \in \tau$$

$$(3) \quad \text{هر گاه } V_\alpha \text{ گردایه دلخواهی از اعضای } \tau \text{ (متناهی، شمارش پذیر، یا شمارش ناپذیر) باشد، آن گاه } \bigcup_{\alpha} V_\alpha \in \tau.$$

تعریف ۱۲.۱.۱ هرگاه τ یک توپولوژی در X باشد، آن گاه X را یک فضای توپولوژیک و اعضای τ را مجموعه‌های باز در X می‌نامند.

نکته

منداول‌ترین فضاهای توپولوژیک، فضاهای متریک است.

تعریف ۱۳.۱.۱ گردایه m از زیر مجموعه‌های مجموعه X را یک σ -جبر در X نامیم اگر m از خواص زیر بهره‌مند باشد

$$(۱) X \in m$$

(۲) هرگاه $A \in m$ آن گاه $A^c \in m$ که در آن A^c متمم A نسبت به X است؛

(۳) هرگاه $A = \bigcup_{n=1}^{\infty} A_n$ و به ازای هر $n = 1, 2, 3, \dots$ $A_n \in m$ آن گاه $A \in m$.

تعریف ۱۴.۱.۱ هرگاه m یک σ -جبر در X باشد آن گاه X را یک فضای اندازه‌پذیر و اعضای m را مجموعه‌های اندازه‌پذیر در X می‌نامند.

تعریف ۱۵.۱.۱ هرگاه X یک فضای اندازه‌پذیر، Y یک فضای توپولوژیک، و f نگاشتی از X به توی Y باشد، آن گاه گوئیم f اندازه‌پذیر است اگر به ازای هر مجموعه باز V در Y ، $f^{-1}(V)$ یک مجموعه اندازه‌پذیر در X باشد.

قضیه ۱۶.۱.۱ قضیه همگرایی یکنوای لبگ

فرض کنیم f_n دنباله ای از توابع اندازه‌پذیر بر X باشد و نیز

$$(۱) \text{ به ازای هر } x \in X, 0 \leq f_1(x) \leq f_2(x) \leq \dots \leq \infty$$

$$(۲) \text{ به ازای هر } x \in X \text{ وقتی } n \rightarrow \infty, f_n(x) \rightarrow f(x)$$

در این صورت f اندازه‌پذیر است و

$$\int_X f_n d\mu \rightarrow \int_X f d\mu, n \rightarrow \infty$$

□

برهان . رک [۶].

قضیه ۱۷.۱.۱ هرگاه $f_n : X \rightarrow [0, \infty]$ به ازای $n = 1, 2, 3, \dots$ اندازه پذیر بوده و

$$f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} f_n(x) \quad (x \in X)$$

آن گاه

$$\int_X f d\mu = \sum_{n=1}^{\infty} \int_X f_n d\mu$$

□

برهان . رک [۶].

نتیجه

هرگاه به ازای $i, j = 1, 2, 3, \dots$ $a_{ij} \geq 0$ آن گاه

$$\sum_{i=1}^{\infty} \sum_{j=1}^{\infty} a_{ij} = \sum_{j=1}^{\infty} \sum_{i=1}^{\infty} a_{ij}$$

تعریف ۱۸.۱.۱ $L^1(\mu)$ را گردایه تمام توابع اندازه پذیر مختلط f بر X تعریف می کنیم هرگاه

$$\int_X |f| d\mu < \infty$$

قضیه ۱۹.۱.۱ هرگاه $f \in L^1(\mu)$ آن گاه

$$\left| \int_X f d\mu \right| \leq \int_X |f| d\mu$$

□

برهان . رک [۶].

تعریف ۲۰.۱.۱ هرگاه p و q اعداد حقیقی مثبتی باشند به طوری که $p + q = pq$ و یا به طور معادل $\frac{1}{p} + \frac{1}{q} = 1$ ، آن گاه p و q را یک جفت از نماهای مزدوج می نامند.

قضیه ۲۱.۱.۱ فرض کنیم p و q نماهای مزدوج بوده و $1 < p < \infty$. همچنین X یک فضای اندازه با اندازه μ باشد. و نیز f و g توابعی اندازه پذیر بر X با برد در $[0, \infty]$ باشد در این صورت

$$\int_X fg d\mu \leq \left\{ \int_X f^p d\mu \right\}^{\frac{1}{p}} \left\{ \int_X g^q d\mu \right\}^{\frac{1}{q}} \quad (1.1)$$

و

$$\int_X (f+g)^p d\mu^{\frac{1}{p}} \leq \int_X f^p d\mu^{\frac{1}{p}} + \int_X g^p d\mu^{\frac{1}{p}} \quad (2.1)$$

نامساوی (۱.۱)، نامساوی هولدر و (۲.۱) نامساوی مینکوفسکی است هرگاه $p = q = 2$ ، آن گاه (۲.۱) به نامساوی شوارتز مشهور است.

برهان. رک [۶]. □

تعریف ۲۲.۱.۱ فرض کنید که \bar{x} یک تقریب برای x باشد، خطای مطلق $e_{\bar{x}}$ و خطای نسبی $r_{\bar{x}}$ با $x \neq 0$ به صورت زیر تعریف می شوند

$$e_{\bar{x}} = x - \bar{x}, \quad r_{\bar{x}} = \frac{e_{\bar{x}}}{x}.$$

خطای مطلق به طور ساده اختلاف بین مقدار واقعی و مقدار تقریبی می باشد. ولی خطای نسبی معیار بهتری برای سنجش خطا می باشد، چون به تناسب اعداد خطا را سنجش می کند.

۲.۱ معادلات انتگرال

تعریف ۱.۲.۱ معادله انتگرال، معادله‌ای است که در آن تابع مجهول $u(x)$ زیر علامت انتگرال قرار دارد یعنی در حالت کلی فرم زیر را دارد

$$u(x) = f(x) + \int_{\alpha(x)}^{\beta(x)} K(x, t, u(t)) dt$$

یک نمونه از معادله انتگرال که در آن تابع مجهولی است و می‌بایست معلوم شود، به صورت زیر است

$$u(x) = f(x) + \int_{\alpha(x)}^{\beta(x)} K(x, t) u(t) dt. \quad (۳.۱)$$

$K(x, t)$ ، هسته معادله انتگرال نامیده می‌شود. $\alpha(x)$ و $\beta(x)$ حدود انتگرال‌گیری هستند. در ضمن $K(x, t)$ و $f(x)$ از قبل معلوم می‌باشند.

هدف از حل معادلات انتگرال تعیین تابع مجهول $u(x)$ است. اگر تابع مجهول $u(x)$ در تابع زیر علامت انتگرال، خطی باشد، مشابه (۳.۱)، معادله انتگرال را خطی گویند. اما اگر تابع $u(x)$ زیر علامت انتگرال، در (۳.۱) با توابعی غیرخطی نظیر $u^2(x)$ یا $\cos u(x)$ یا $e^{u(x)}$ و غیره جایگزین شود، آنگاه معادله انتگرال را غیرخطی می‌گویند.

تعریف ۲.۲.۱ معادلات انتگرال خطی فردهلم

شکل استاندارد معادلات انتگرال خطی فردهلم، که در آنها حد پایین و حد بالای انتگرال‌گیری به ترتیب اعداد ثابت a و b هستند، به صورت زیر می‌باشد.

$$\phi(x)u(x) = f(x) + \lambda \int_a^b K(x, t)u(t) dt, \quad a \leq x, t \leq b, \quad (۴.۱)$$

که در آن $K(x, t)$ هسته معادله انتگرال و تابع $f(x)$ از قبل مشخص بوده و λ یک پارامتر معلوم می‌باشد. بر حسب این که $\phi(x)$ کدام یک از مقادیر زیر را انتخاب کند، معادلات انتگرال فردهلم خطی، به دو دسته تقسیم می‌شوند.

(۱) اگر $\phi(x) = 0$ ، معادله (۴.۱) به معادله‌ی زیر تبدیل می‌شود.

$$f(x) + \lambda \int_a^b K(x, t)u(t)dt = 0$$

این معادله را معادله انتگرال فرد هلم نوع اول می‌نامند.

(۲) اگر $\phi(x) = 1$ ، معادله (۴.۱) به شکل زیر در خواهد آمد.

$$u(x) = f(x) + \lambda \int_a^b K(x, t)u(t)dt$$

این معادله را معادله انتگرال فرد هلم نوع دوم می‌گویند. اگر در این معادله $f(x) = 0$ ، معادله انتگرال فوق را معادله انتگرال فرد هلم نوع دوم خطی همگن گویند. در غیر این صورت، معادله انتگرال فوق غیر همگن می‌باشد.

تعریف ۳.۲.۱ معادلات انتگرال خطی و لترا

شکل استاندارد معادلات خطی و لترا، یعنی معادلاتی که در آنها حد بالا یا پایین انتگرال‌گیری به جای این که عدد ثابتی باشد به صورت تابعی از x ظاهر می‌شود، به فرم زیر است.

$$\phi(x)u(x) = f(x) + \lambda \int_a^x K(x, t)u(t)dt, \quad (5.1)$$

که در آن تابع مجهول یعنی $u(x)$ زیر علامت انتگرال به صورت خطی می‌باشد. معادلات انتگرال و لترا را می‌توان با توجه به مقدار $\phi(x)$ به دو گروه دسته بندی کرد.

(۱) اگر $\phi(x) = 0$ ، معادله (۵.۱) به صورت زیر تبدیل خواهد شد.

$$f(x) + \lambda \int_a^x K(x, t)u(t)dt = 0$$

این معادله را معادله انتگرال و لترا نوع اول می‌گویند.

(۲) اگر $\phi(x) = 1$ ، آنگاه معادله (۵.۱) به شکل زیر تبدیل می‌شود.

$$u(x) = f(x) + \lambda \int_a^x K(x, t)u(t)dt$$

این معادله را معادله انتگرال ولترا نوع دوم می‌نامند. هرگاه در این معادله $f(x) = 0$ ، معادله انتگرال فوق را همگن و در غیر این صورت معادله انتگرال را غیر همگن می‌نامند.

تعریف ۴.۲.۱ معادلات انتگرال - دیفرانسیل خطی

در این گونه معادلات، تابع مجهول $u(x)$ در دو طرف معادله ظاهر می‌شود. در یک طرف زیر علامت انتگرال و در طرف دیگر، به صورت یک مشتق معمولی نمایان می‌شود.

در زیر چند مثال از معادلات انتگرال - دیفرانسیل آورده شده است.

$$u''(x) = -x + \int_0^x (x-t)u(t)dt, \quad u(0) = 0, u'(0) = 1, \quad (6.1)$$

$$u'(x) = -\sin(x) - 1 - \int_0^x u(t)dt, \quad u(0) = 1, \quad (7.1)$$

$$u'(x) = 1 - \frac{1}{3}x + \int_0^1 xtu(t)dt, \quad u(0) = 1. \quad (8.1)$$

معادلات انتگرال (6.1) و (7.1) را معادلات انتگرال - دیفرانسیل ولترا و معادله (8.1) را معادله انتگرال - دیفرانسیل فردهلم می‌نامند. این تقسیم بندی بر اساس حدود انتگرال گیری انجام شده است.

تعریف ۵.۲.۱ معادلات انتگرال منفرد خطی

معادله انتگرال از نوع اول

$$f(x) = \lambda \int_{\alpha(x)}^{\beta(x)} K(x,t)u(t)dt, \quad (9.1)$$

یا از نوع دوم

$$u(x) = f(x) + \lambda \int_{\alpha(x)}^{\beta(x)} K(x,t)u(t)dt, \quad (10.1)$$

را که در آنها حد پایین، یا بالا و یا هر دو نامتناهی باشند، معادله انتگرال منفرد خطی می‌نامند. به علاوه اگر هسته معادلات انتگرال (9.1) و (10.1) در یک نقطه یا در نقاط بیشتری از دامنه‌ی انتگرال گیری نامتناهی باشد باز هم این گونه معادلات را معادلات منفرد خطی می‌نامند.

معادله انتگرال

$$u(x) = 2x + 6 \int_0^{\infty} \sin(x-t)u(t)dt,$$

به دلیل نامتناهی بودن حوزه‌ی انتگرال‌گیری منفرد می‌باشد.

معادله انتگرال

$$x^2 = \int_0^x \frac{1}{\sqrt{x-t}} u(t) dt,$$

منفرد است زیرا هسته $K(x, t)$ هنگامی که $t \rightarrow x$ نامتناهی می‌شود.تعریف ۶.۲.۱ هسته $K(x, t)$ هسته متقارن نامیده می‌شود هر گاه

$$K(x, t) = K(t, x) \quad \forall (x, t)$$

تعریف ۷.۲.۱ فرض کنیم $K(x, t)$ یک هسته متقارن باشد در این صورت برای هر عددی مانند λ که به ازای

آن معادله

$$u(x) - \lambda \int_0^1 K(x, t)u(t)dt = 0 \quad 0 \leq x \leq 1$$

جواب نابدیهی داشته باشد یک مقدار ویژه $K(x, t)$ و جواب نابدیهی متناظر با آن، یک تابع ویژه $K(x, t)$

نامیده می‌شود.

تعریف ۸.۲.۱ شرط منظم بودن

 $K(x, t)$ با $a \leq x \leq b$ و $a \leq t \leq b$ را منظم گویند اگر شرط زیر برقرار باشد.

$$\int_a^b \int_a^b K(x, t) dx dt < \infty.$$